

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران



ساعت امتحان: ۸۰ دقیقه
وقت امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۲۲
تاریخ امتحان: دو برگ
تعداد برگ سؤال:

ش صندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی نام دبیر: آقای ملاحسینی
نوبت امتحانی: نیمسال اول رشته: ریاضی و فیزیک سال تحصیلی: ۹۳ - ۹۲

الف) ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید:

- ۱- هر چه اصرار کردم کارگر نیفتاد. / ۲۵
- ۲- به تائی به پیش حسین (ع) آمد. / ۲۵
- ۳- یک هو به صرافت افتادم. / ۲۵
- ۴- در سراسر قلمرو خود چاووش در داد. / ۲۵
- ۵- آری زمان فره ی جوانی را می پژمرد. / ۵
- ۶- برخاست نه تمام و بر خویشان می ژکید. / ۵
- ۷- انجام این کار سر خیلی ها را بر باد داده. / ۵
- ۸- امیر را تب گرفت ؛ تب سوزان و سرسامی افتاد ، چنان که بار نتوانست داد و محجوب گشت. / ۷۵
- ۹- بیامد چنان تا لب هیرومند همه دل پر از باد و لب پر ز پند / ۷۵
- ۱۰- ایزد که رقیب جان خرد کرد نام تو ردیف نام خود کرد / ۱
- ۱۱- باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. / ۱

ب) معنی لغت :

- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید:
- ۱- جلّادش رسن به گلو افکنده بود و خبه کرده
 - ۲- بازش بخواند باز اعراض کند.
 - ۳- خرد را مکن با دل اندر مفاک
 - ۴- زورخونه چه دخلی داره به این گل دسته
 - ۵- مثال داد تا هزار هزار درم به درویشان دهند
 - ۶- جبه ای داشت حبری رنگ
 - ۷- باید به مژگان رفت گرد از طور سینین
 - ۸- آدم های با صفا سواد دیدن دارند.

☐ پاسخنامه سفید داده شود.

☐ پاسخ سؤالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد.

۳

ج) خود آزمایی:

۱- در عبارت «مشتی رند را سیم دادند تا سنگ زنند»، «سیم دادن» یعنی چه؟ /۵

۲- عبارت «اخطار می کنم قبل از جواب، به فکر عاقبت کارَت باشی» بیانگر کدام ویژگی دربار رضاخان است؟ /۵

۳- آیا می توان شعر «بانگ جرس» را نوعی حماسه دانست؟ چرا؟ /۵

۴- اصطلاحات زیر را توضیح دهید: /۵

الف) پاتک: ب) عمل کردن:

۵- با توجه به مصراع «ولادت که روزگاری از گوهر نور بود/ به سوی بلوغ می خزد/ آن گاه که تاج بر سرش نهادند...»: ۱

الف) چرا شاعر «ولادت» را از گوهر نور می داند؟ ب) منظور از «تاج بر سر نهادن» چیست؟

د) درک مطلب:

۱- با توجه به عبارت «همیشه چشم نهاده بودی تا پادشاهی بزرگ و جبار بر چاکری خشم گرفتی و آن چاکر را لت زدی و فرو گرفتی» منظور از «فرو گرفتن» چیست؟ /۵

۲- تفاوت معنایی «مالیده» را در عبارات زیر بنویسید: /۵

الف) دستاری نشابوری مالیده ب) موی سر مالیده زیر دستار پوشیده کرده

۳- پیام محوری داستان «گاو» اثر غلامحسین ساعدی را بنویسید؟ /۵

۴- در بیت زیر منظور از «سگری» و «پرخاشخو» به ترتیب چه کسانی است؟ /۵

«فراموش کردی تو سگری مگر کمان و بر مرد پرخاشخو»

۴

۵- در شعر «می شود از باغ نگاهت هنوز / یک سبد از میوه ی خورشید چید» منظور از «میوه خورشید» چیست؟ /۵

۶- در بیت «گر کسی وصف او ز من پرسد // بی دل از بی نشان چه گوید باز»، «بی نشان» کیست؟ /۵

۷- با توجه به عبارت «آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است» پاسخ دهید : ۱

الف) منظور از «حطام» چیست؟
ب) گوینده از کدام ویژگی اخلاقی برخوردار است؟

ه) دانش های ادبی و نکات بلاغی :

۱- شهرت جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی در چیست؟ /۵

۲- هسته یا طرح داستان را توضیح دهید: /۵

۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را بررسی کنید: /۵

الف) نقد فنی به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی آثار می پردازد.

ب) نقد اخلاقی به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی آثار می پردازد.

۴- در بیت زیر جناس را بیابید و نوع آن را بنویسید: /۵

«خوشا نماز و نیاز کسی که از سر درد // به آب دیده و خون جگر طهارت کرد»

۵- پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید: /۵

الف) تاریخ مسعودی
ب) رستاخیز

۶- عبارت زیر معرف کدام شخصیت است؟ /۵

«از سینماگران و فیلم نامه نویسان برجسته ی تاریخ سی ساله سینمای ایران است. «دل شدگان» از مهم ترین آثار اوست.»

(و) حفظ شعر :

ابیات زیر را به شکل صحیح کامل کنید:

۱- همت حافظ و انفاس بود

که ز بند نجاتم دادند

۲-

و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند

۳- چندین که برشمردم از

اندوه نگفتم آلا یک از هزاران

۴- هر کاو شراب فرقت روزی چشیده باشد

.....

« گلپای اندیشه تان شکوفا »



ساعت امتحان: ۱۲ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۲۲
تعداد برگ راهنمای تصحیح: یک برگ

نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف
نام دبیر: آقای ملاحسینی
پایه: سوم

راهنمای تصحیح درس: ادبیات فارسی
نوبت امتحانی: نیمسال اول
رشته: رشته های: ریاضی و فیزیک
سال تحصیلی: ۱۳۹۲-۹۳

الف) رساندن مفهوم ابیات و عبارات کافی است.

ب) معنی لغات:

- ۱- طناب ۲- روی برگرداندن ۳- گودال و چاله ۴- ربطی
- ۵- دستور داد ۶- کبود رنگ (سیاه) ۷- پاک کردن، زدودن ۸- توانایی درک

ج) خود آزمایی:

- ۱- پول و رشوه دادن (با پول آدم ها را اجیر کردن) ۲- استبداد و زورگویی ۳- بله / زیرا دعوت به مبارزه می کند و زمینه ی قهرمانی و ملی در آن وجود دارد. ۴- الف (ضد حمله ب) عملیات انجام دادن

- ۵- الف) چون خداوند در آفرینش انسان از روح خود، به کالبدش دمید ب) اوج جوانی (بلوغ)

د) درک مطلب:

- ۱- از کار برکنار کردن ۲- الف) مرغوب ب) مرتب ۳- بیگانگی از خود / فقر فرهنگی / و ...
- ۴- سگری: رستم / پرخاشخ: اسفندیار ۵- نور معنوی یا بصیرت جانباز ۶- خدا (معشوق)
- ۷- الف) مال و ثروت ناچیز ب) قانع بودن به داشته های خود (حریص نبودن)

ه) دانش های ادبی:

- ۱- در قصیده و ترکیب بند معروف در مدح و منقبت پیامبر (ص)
- ۲- سلسله حوادث داستان مبتنی بر رابطه ی علت و معلولی که به داستان وحدت هنری می بخشد.
- ۳- الف) درست / ب) نادرست ۴- نماز / نیاز = جناس ناقص اختلافی
- ۵- ابوالفضل بیهقی / تولستوی ۶- علی حاتمی

و) حفظ شعر:

- ۱- سحر خیزان / غم ایام ۲- دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
- ۳- ماجرای عشقت / دل ۴- داند که سخت باشد قطع امیدواران